

Az őszi szél suhanó szárnyán zarándokutra kél a csonka hazánk földéről a bus magyarok imádságos lelke és gondolatban elmegy, ott van ma mind az elrabolt Arad Golgotáján, amely felett immár 80 év óta egy nemzet sötét gyásza, mélyseges fájdalom borong.

Gondolatban ott van minden igaz magyar az idegen tulajdonban levő szentelt hantoknál és hálás kegyelettel áldoz az aradi vértanuk dicső emlékének.

Gyászos és lealázó rabságban vergődő, nekünk oly drága emlékü Arad, hozzád száll ezen nyolcvanéves évfordulón a mi lelkünk is, mély és igaz fájdalommal eltelve azok sorsa iránt, kik kebleden haltanak dicső vértanuhalált és akiknek csendes, békés siri álmát oláhok zaja, durva lármája háborgatja és zavarja most.

Az aradi tizenhárom...

Hozzátok száll e gyásznapon lelkünk, hogy dicső, halhatatlan nagy szellemektől megtanuljunk, miként kell lángolon szeretni a hazát, tisztelni a törvényt, védel-

mezni utolsó csepp vérig a nemzet igazát.

Emléketek kitörölhetetlenül ott él minder magyar ember szívében, hiszen kell is, hogy élő erőt jelentsetek holtan is nekünk, szenvedő, leigázott, testvértelen és egyet érteni nem tudó magyaroknak.

Ti, a nemzet szent ügyének rettenthetetlen bajnokai, hősök és nagyok, a becsület, a jellem élő szobrai, vitéz és elszánt katonák példaképei voltatok.

A magyar szívek mélyén ott él a nemzet vértanuinak megrendítő halállal történt kegyetlen kivégeztetése, midőn a felettünk uralkodó idegen hatalom ijesztő világossággal árulta el a tönkretételünkre, megfojtásunkra törekvő gonosz szándékát.

Nyolcvan év előtt fagyos réműlettől dermedt egy millió sebből vérző nemzet lelke az aradi bitófákra. Lesujtva, némán és iszonyattal nézte végig az ártatlan nagyok, hősök és dicsők mártir halálát milliók könnyes tekintete és hantjaiknál zokogva sirt a magára hagyott, porba sujtott árva magyar nemzet.

Durván és irgalom nélkül vette el a magyarság legjobbjainak életét a bérencek, a kegyencek, a véredek hada

és az uralkodó hatalom zsarnoki kegyetlensége.

Aradot felednünk nem lehet!

* * *

Nekünk, újból megpróbált magyaroknak, e nehéz időben kötelességünk mély tisztességadással és imádságos, áhítatos érzéssel megállani az érettünk is meghalt aradi vértanuk emlékéért.

Ma is sötét az ég felettünk. Bánatos könnyek égnek szempilláinkon, mert most idegen földben alszik az a tizenhárom.

Trianonban azt is igyekeztek meggátolni, hogy az aradi Golgotán áldó imádsággal borulhasson le a tizenhárom hős disztelen sirjára a magyar nemzet.

A hazánk önállóságáért és függetlenségéért hullott vértanuk vére iszonyatosan és megdöbbentő komoran int és figyelmeztet bennünket magyarokat arra, hogy nemzeti önállóságunkat idegen hatalom zsarnoki önkénye és hatalma alá soha ne engedjük! Ha így cselekszünk, akkor nem haltak hiába dicső vértanuink és eleven példaként hat hősi haláluk évszázadok múlva is az utánunk következő nemzedéknek. Igen, századok fognak tö-

letek, áldott emlékü tizenhármaktól tanulni, hogy miként kell élni és hogy lehet meghalni a nagy, szabad Magyarorszáért!

Élni fogtok, míg magyar szellem magasba tör; míg az eszmét, az igét, melyért meghaltatok, az utódok hiven megőrzik és szivökbe vésik.

Nem haltatok meg, tehát mi nem csüggedünk!

Él a remény és hit sziveinkben, hogy Istenünk megsegít minket! Felvirrad még a magyarnak! A mártírok lelke tűzoszlopként vezet bennünket a csillagtalan, sötét magyar éjszakában.

Kövessük ez áldott fényt és akkor méttó unokái leszünk nagy őseinknek.

SZÖKE FERENC
ref. ig. tanító.